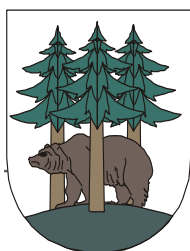

Sprawozdanie z realizacji

„PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA KĘTRZYN NA LATA 2004-2007 Z UWZGLĘDNIENIEM PERSPEKTYWY NA LATA 2008-2011”

w okresie

od 01.01.2007r. do 31.12.2008r.

KĘTRZYN 2009

SPIS TREŚCI:

1. WPROWADZENIE	3
2. ANALIZA STOPNIA REALIZACJI OKREŚLONYCH W PLANIE CELÓW I KIERUNKÓW DZIAŁAŃ	3
3. SPRAWOZDANIE Z WYKONANYCH ZADAŃ POZAINWESTYCYJNYCH I INWESTYCYJNYCH.	6
4. ZGODNOŚĆ WYKONANYCH ZADAŃ Z HARMONOGRAMEM PRAC.	11
5. SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI HARMONOGRAMU FINANSOWANIA ZAŁOŻONYCH PRZEDSIĘWZIĘĆ.	
6. WSKAŹNIKI MONITOROWANIA EFEKTYWNOŚCI PLANU.	20
7. PROPONOWANA WERYFIKACJA I AKTUALIZACJA PLANU.	25
8. PODSUMOWANIE.	26

1. WPROWADZENIE

Sporządzenie Programu ochrony środowiska na szczeblu gminnym jest obowiązkiem, zgodnie art. 17 ust. 1 ustawy Prawo ochrony środowiska, który stanowi, że organ wykonawczy gminy opracowuje program ochrony środowiska w celu realizacji polityki ekologicznej państwa. Program taki, sporządzany, co 4 lata, powinien uwzględniać przede wszystkim cele i priorytety ekologiczne, rodzaj i harmonogram działań proekologicznych oraz środki niezbędne do osiągnięcia celów, w tym mechanizmy prawno - ekonomiczne i środki finansowe. Integralną częścią Programu ochrony środowiska jest Plan gospodarki odpadami.

Rada Miejska w Kętrzynie, uchwałą Nr XLVII/314/05 z dnia 30 czerwca 2005r., zatwierdziła „Program Ochrony Środowiska Gminy Miejskiej Kętrzyn” oraz „Plan Gospodarki Odpadami Gminy Miejskiej Kętrzyn”.

Raport z postępów we wdrażaniu planu

Zgodnie z Prawem ochrony środowiska Burmistrz, co 2 lata sporządza raport z wykonania programu ochrony środowiska i przedstawia go Radzie Miasta oraz Zarządowi Powiatu.

W przypadku *Programu ochrony środowiska dla miasta Kętrzyn*, pierwszy raport obejmuje okres 2005-2006, a drugi okres to lata 2007-2008. Pierwsze sprawozdanie zostało przygotowanie i przedstawione w ustawowym terminie - do 30 czerwca 2007r. Obecnie przygotowano sprawozdanie za kolejny okres podlegający kontroli i rozliczeniu.

Sprawozdanie z realizacji gminnego programu ochrony środowiska powinno obejmować:

- 1) ocenę stopnia realizacji określonych w planie celów i kierunków działań,
- 2) sprawozdanie z wykonanych zadań pozainwestycyjnych i inwestycyjnych,
- 3) zgodność wykonanych zadań z harmonogramem prac,
- 4) sprawozdanie z realizacji harmonogramu finansowania założonych przedsięwzięć.

Sprawozdanie może zawierać także informacje dotyczące zaistniałych zmian w aktach prawnych, założeniach podstawowych, programach i planach wyższego rzędu, itp., co będzie powodować konieczność weryfikacji programu i jego aktualizację.

Weryfikacja i aktualizacja planu

Prawo wymaga, aby programy ochrony środowiska aktualizowane były nie rzadziej niż raz na 4 lata. Oznacza to, że następny gminny program powinien zostać uchwalony przed 30 czerwca 2008r. Jeżeli zmiany w zakresie ochrony środowiska i gospodarce odpadami w mieście będą znaczące, lub będzie wymagała tego sytuacja lokalna, gminny program ochrony środowiska powinien być zaktualizowany przed tym terminem. Proces aktualizacji poprzedza weryfikacja dokumentu w celu oceny, które części programu wymagają aktualizacji i w jakim zakresie. Weryfikacji podlega cały program, tj. aktualny stan środowiska, wytyczone cele i działania, program krótko i długoterminowy, określone zadania i harmonogram ich realizacji.

Należy zaznaczyć, że ze względu na brak wielu aktów wykonawczych do Prawa ochrony środowiska i do ustaw komplementarnych w okresie tworzenia Programu, w miarę ich wchodzenia w życie on będzie korygowany.

Obecnie terminy sprawozdawcze i przygotowywania kolejnych dokumentów programowych zostały zaburzone przez to, że opracowanie programów gminnych winno nastąpić dopiero po wykonaniu i zatwierdzeniu dokumentu na szczeblu krajowym, wojewódzkim i powiatowym. Procesy te są długotrwałe i narażone na szereg przesunięć w czasie – co najbardziej jest odczuwalne na szczeblu samorządu gminnego.

2. ANALIZA STOPNIA REALIZACJI OKREŚLONYCH W PLANIE CELÓW I KIERUNKÓW DZIAŁAŃ

Kierując się ogólnie przyjętymi kryteriami a w szczególności ustalonymi w „Polityce ekologicznej państwa na lata 2003-2006 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2007-2010” w Pro-

gramie Ochrony Środowiska miasta Kętrzyna zaakceptowano niżej wymienione priorytety jako te, co do których w pierwszym rzędzie winny zostać podjęte działania zmierzające do poprawy aktualnego stanu.

W każdym z priorytetów podejmowano szereg zadań, jednak biorąc po uwagę ich charakter i potrzebę dalszego rozwoju miasta żadna z grup problemowych nie została zamknięta i każda będzie kontynuowana w latach kolejnych w miarę potrzeb oraz możliwości pozyskania środków finansowania.

Priorytet 1

Poprawa jakości wód powierzchniowych poprzez poprawę gospodarki wodno - ściekowej i zapewnienie mieszkańcom dobrej jakości wody pitnej

Zadanie realizowane przez gminę i współpracującą spółkę MWIK sukcesywnie poprzez rozbudowę sieci wodociągowej, kanalizacji sanitarnej i deszczowej oraz modernizację ujęć wody i oczyszczalni ścieków. Realizacja poszczególnych zadań wynika z założeń planów miejscowych, programów przyjmowanych w ramach zatwierdzania kolejnych stawek za dostawę wody i odbiór ścieków oraz potrzeb modernizacyjnych stwierdzonych w miarę eksploatacji infrastruktury.

Dotychczas realizowane działania dotyczyły zarówno infrastruktury już istniejącej (przebudowa węzła osadowego oczyszczalni ścieków, przebudowa systemu kanalizacji w obrębie ulicy Żeromskiego i Broniewskiego, modernizacja SUW Jeżewo i in.) jak i nowych instalacji oraz przygotowania terenów pod budownictwo (kanalizacja sanitarna w ul. Górnej i Kołobrzeskiej, wodociąg w ul. Górnej i Kołobrzeskiej i in.). Szereg zadań zostało podjętych także w związku z przebudową infrastruktury drogowej.

Celem ochrony odbiorników wód opadowych nowe instalacje kanalizacji deszczowej są wyposażane w urządzenia do podczyszczania ścieków (separatory) i w podobnym reżimie dokujemy uzgodnienia warunków przyłączenia prywatnych nieruchomości do kanalizacji deszczowej (tych posiadających infrastrukturę komunikacyjną w tym miejsca parkingowe).

Najsłabiej spenetrowanym obszarem jest system zbiorników bezodpływowych do gromadzenia i czasowego przetrzymania ścieków. Wykonana inwentaryzacja tych zbiorników i podjęte działania kontrolne doprowadziły do szeregu działań inwestycyjnych właścicieli nieruchomości. Planowane są dalsze kroki mające na celu wyłonienie posiadaczy zbiorników nieszczelnych lub odprowadzających ścieki np. do kanalizacji deszczowej.

W/g planu miejscowego zagospodarowania przestrzennego docelowo ścieki sanitarne winny być odprowadzane siecią kanalizacji sanitarnej do oczyszczalni ścieków (mieszkańcy posiadający zbiorniki bezodpływowe winni przyłączać swe nieruchomości do rozbudowywanej sieci kanalizacyjnej).

Zadanie do dalszej kontynuacji.

Priorytet 2

Utrzymanie wymaganych standardów dla jakości powietrza atmosferycznego

Jest to działanie, w którym rola GMK sprowadza się w gruncie rzeczy do funkcji koordynatora i wnioskodawcy. Największe emisje zanieczyszczeń są związane z funkcjonowaniem systemu grzewczego, użytkowaniem infrastruktury drogowej i stanem technicznym urządzeń i pojazdów będących potencjalnym źródłem emisji.

Komunalna Energetyka Ciepła „Komec” będąca dostawcą największej mocy grzewczej od szeregu lat modernizuje posiadane kotłownie, poprawiając osiągane parametry techniczne, instalując systemy oczyszczania spalin i wykorzystując alternatywne, mniej szkodliwe nośniki energii. Spółka celem zmniejszenia strat ciepła na przesyłach sukcesywnie przebudowuje system stosując najnowsze dostępne technologie.

W zasobie mieszkaniowym z kolei nadal obserwujemy tendencję wymiany okien na systemy szczelne, wykonywania modernizacji i dociepleń elewacji budynków oraz regulacji we-

wewnętrznej sieci ciepłej. Z jednej strony mieszkańcy starają się obniżyć bieżące koszty utrzymania zasobu a z drugiej przyczyniają się tym do ograniczenia emisji spalin z systemów grzewczych poprzez zmniejszenie zapotrzebowania na ciepło.

W związku z rezygnowaniem z tradycyjnych nośników energii wykorzystywanych do ogrzewania pomieszczeń i przygotowywania ciepłej wody jest także przebudowywana oraz rozbudowywana sieć gazowa. Przebudowa istniejącej infrastruktury w większości wypadków następuje w związku z modernizacjami układów komunikacyjnych – wówczas wykonuje to zarządca drogi. Wykonywanie nowych „nitek” gazociągowych jest realizowane sukcesywnie w miarę posiadanych środków przez gminę i Zakład Gazowniczy.

Źródła alternatywne energii - siła wiatru, zasoby geotermalne, siła spadku wód, energia solarna, energia zawarta w biomasie i in. wykorzystywane są sporadycznie.

Drugim znaczącym źródłem zanieczyszczeń powietrza jest emisja rozproszona związana z eksploatacją dróg. Celem poprawy bezpieczeństwa a zarazem zmniejszenia uciążliwości są projektowane i realizowane modernizacje systemów komunikacyjnych. Nie daje to znaczących efektów, jednak „rozpręża” atmosferę dotychczas najbardziej obciążonych ulic w mieście. Dalej idące działania – jak np. wyłączanie z ruchu samochodowego określonych obszarów czy poszczególnych ulic nie mają miejsca ze względu na charakter miasta i jego specyficzną zabudowę.

W takiej sytuacji układ urbanistyczny miasta a w szczególności układ dróg odgrywa szczególną rolę pozwalając na „przewietrzanie” a przez to obniżanie temperatury i poprawę parametrów powietrza na terenie zabudowanym.

Monitoring powierza prowadzony jest dorywczo, w ramach indywidualnych projektów realizowanych przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Olsztynie (w których zawsze staramy się uczestniczyć).

Zadanie do dalszej kontynuacji.

Priorytet 3

Ograniczenie uciążliwości hałasu komunikacyjnego i przemysłowego

W okresie sprawozdawczym nie odnotowano skarg na hałas przemysłowy emitowany poza teren danej działalności..

Hałas komunikacyjny wynika zarówno ze stanu technicznego pojazdów, dużej ich ilości, nierównomiernego obciążenia ruchem różnych szlaków jak i stanu technicznego nawierzchni dróg.

W latach poprzednich przyjęta została koncepcja przebudowy i udrożnienia trzech podstawowych węzłów komunikacyjnych usytuowanych w drogach wojewódzkich, która była podstawą zlecenia dokumentacji technicznych i zrealizowania przedsięwzięć inwestycyjnych (1. Dworcowa-Pocztowa, 2. W.Polskiego-Skłódowskiej-Jagiełły-Chrobrego-Obr.Westerplatte, 3. Sikorskiego-Daszyńskiego-Pl.Grunwaldzki). Obecnie celem poprawy sytuacji na bieżąco projektuje się i wykonuje modernizacje kolejnych dróg oraz ich skrzyżowań.

Wykonane zadania: budowa ulicy Tuwima, Kochanowskiego i Orzeszkowej, Nowe Osiedle, Wilanowskiej, Marii Zientary Malewskiej, Niepodległości i Olsztyńskiej, Leśnej, Polnej, Staszica, przebudowa ulicy Dębowej, Jaśminowej, Rybnej, Polnej Staszica, dokumentacja ulicy Rynkowej, Północnej Obwodnicy Śródmieścia dokumentacja, Zbożowej, Przemysłowej, Rzemieślniczej i Usługowej.

Poza dużymi działaniami inwestycyjnymi na poprawę warunków akustycznych wpływa też bieżące remontowanie ulic i chodników, wykonywanie progów zwalniających reorganizacja zieleni niskiej i wysokiej w pasie drogowym oraz w terenach bezpośrednio przyległych. Do działania jest wykonywane na stałe i w ramach dostępnych środków.

Celem zmniejszenia ruchu pojazdów osobowych promowane jest korzystanie z transportu zbiorowego (niskie ceny biletów, dojazdy bezpłatne na imprezy masowe, szeroka grupa korzystających nieodpłatnie i objętych zniżkami) oraz transport alternatywny (każda budowana lub

modernizowana droga, ciąg komunikacyjny na terenie gminnym posiada wydzielony pas do ruchu rowerów).

Zadanie do dalszej kontynuacji.

Priorytet 4

Podniesienie świadomości ekologicznej społeczeństwa miasta poprzez zintegrowany system edukacji ekologicznej

W ramach promocji i wspierania edukacji ekologicznej przygotowuje się i udostępnia szkołom materiały pomocnicze dotyczące wybranych zagadnień z ochrony środowiska, konspekty zajęć, konkursów do realizacji w obrębie danej jednostki.

We współpracy ze Starostwem, FOWJM, lokalnymi firmami oraz szkołami organizuje się akcje i obchody Dni Ziemi, Sprzątanie Świata, przygotowuje się konkursy tematyczne: zbiórka baterii, eko-bajka, eko-kartka, Kętrzyn mój dom, ABC segregacji. i in.

Na stronie internetowej Urzędu Miasta zamieszczane są wszystkie istotne informacje dotyczące postępowań administracyjnych w ochronie środowiska oraz inne związane np. z zachęcaniem do adopcji zwierząt bezpańskich, zrealizowanych akcjach i konkursach.

W punkcie informacyjnym wykładane są na bieżąco ulotki dotyczące istotnych problemów np. gospodarowania azbestem, zbierania baterii. Na tablicach ogłoszeń wywieszane są informacje o dostępnych szkoleniach dotyczących ochrony środowiska i pozyskiwania środków zewnętrznych na działania osób fizycznych i przedsiębiorców związane z ochroną środowiska.

Zadanie do dalszej kontynuacji.

Priorytet 5

Poprawa ochrony powierzchni ziemi poprzez objęcie zorganizowanym odbiorem odpadów komunalnych wszystkich mieszkańców oraz ograniczenie ilości powstających odpadów poprzez ich selekcję „u źródła”

Szczegółowy opis zaawansowania realizacji zadań dotyczących gospodarki odpadowej został szczegółowo omówiony w sprawozdaniu z realizacji Planu Gospodarki Odpadami miasta Kętrzyna, który jest przedmiotem odrębnego opracowania o charakterze komplementarnym do sprawozdania z Programu Ochrony Środowiska.

3. SPRAWOZDANIE Z WYKONANYCH ZADAŃ POZAINWESTYCYJNYCH I INWESTYCYJNYCH.

Lp.	Cele	Cele krótko i średnioterminowe	Zaawansowanie prac
1	Sektor: jakość wód i stosunki wodne	Systematyczny relatywny spadek poboru wód podziemnych do celów innych niż konsumpcyjne oraz dla przemysłu spożywczego i farmaceutycznego	Realizowane na bieżąco przez MWiK i podmioty.
2		Dążenie do ograniczania wodochłonności sektora komunalnego (gospodarstwa domowe i podmioty publiczne) oraz produkcyjno - usługowego	Realizowane na bieżąco.

3	<p><i>„Dążenie do poprawy jakości wód powierzchniowych, ochrona jakości i ilości wód podziemnych wraz z realizacją ich wykorzystania oraz zahamowanie zmian stosunków wodnych na terenie miasta”.</i></p>	Ochrona wód podziemnych przed zanieczyszczeniem ze źródeł punktowych, liniowych i obszarowych	Wykonano inwentaryzację zbiorników bezodpływowych, kontrole szczelności zbiorników podejmowane były na sygnał mieszkańców. Inwentaryzacja ujęć wód prowadzona na bieżąco przez OC.
4		Dalszy rozwój i poprawa gospodarki wodno – ściekowej miasta	Uzbrojenie miasta w rejonie ulic Sikorskiego-Górna-Rynkowa: wykonano kanalizację ul. Górnej, uzupełniono Kd ulic Sikorskiego-Daszyńskiego, do wykonania Rynkowa – w ramach opracowanej dokumentacji. Sikorskiego-Wojska Polskiego-Kołobrzaska-Miejska: wykonano kanalizację sanitarną i sieć wodociągową. Uzbrojenie miasta w rejonie ulic Kłownowa-Poznańska: rozbudowa sieci Kd została objęta w ramach dokumentacji dotyczącej budowy ulicy Jaśminowej. Uzbrojenie w ulicy Cukrowniczej: wykonano. Uzbrojenie ulic Sportowej, Kasprowicza, Ogrodowej: uzupełnienie uzbrojenia planowane jest na lata kolejne. Inne: 1. SUW Jeżewo – zakończone przez MWiK, 2. sieci wodociągowe modernizowane na bieżąco w/g potrzeb, 3. opracowano dot. modernizacji oczyszczalni,
5		Poprawa jakości wód powierzchniowych	Kontrole podejmowane były z urzędu i na sygnał mieszkańców, wnioskowano o rozbudowę infrastruktury komunalnej i przebudowę systemów już funkcjonujących.
6		Zapobieganie zmianom naturalnych stosunków wodnych	Na bieżąco oczyszczano i regulowano stosunki wodne w obr. użytku ekologicznego.
1	<p>Sektor: powietrze atmosferyczne</p> <p><i>„Utrzymanie dobrej jakości powietrza atmosferycznego zgodnego z obowiązującymi standardami poprzez dalsze ograniczenie emisji zanieczyszczeń”.</i></p>	Rozwój i dostosowanie monitoringu powietrza do obowiązujących przepisów	W ratach 2007-2008r. nie wykonywano na terenie miasta nowych prac badawczych.
2		Dążenie do ograniczenia emisji ze źródeł przemysłowych.	Działania inwestycyjne i modernizacyjne realizowane przez przedsiębiorców. Dążenie odzwierciedlone w zapisach miejscowych planów zagosp. przestrzennego.

3		Dążenie do ograniczenia wielkości emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych	<p>Modernizacje nawierzchni dróg realizowane na bieżąco w/g potrzeb:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. budowa ulicy Tuwima, Kochanowskiego i Orzeszkowej, Nowe Osiedle, Wilanowskiej, Marii Zientary Malewskiej, Niepodległości i Olsztyńskiej, Leśnej, Polnej, Staszica, przebudowa ulicy Dębowej, Jaśminowej, Rybnej, Polnej Staszica, 2. dokumentacja ulicy Rynkowej, Północnej Obwodnicy Śródmieścia dokumentacja, Zbożowej, Przemysłowej, Rzemieśniczej i Usługowej. 3. ścieżki rowerowe: realizowane sukcesywnie z budową i modernizacją dróg zgodnie z przepisami obejmującej m.in. ochronę środowiska akustycznego. <p>Komunikacja publiczna – współfinansowana z budżetu GMK. Corocznie organizowany Dzień bez Samochodu.</p>
4		Dążenie do ograniczenia emisji ze źródeł komunalnych, szczególnie źródeł niskiej emisji	<p>Zadanie inwestycyjne realizowane przez KEC „Komec” i właścicieli prywatnych kotłowni.</p> <p>Uchwała nr LXVIII/420/06 Rady Miejskiej w Kętrzynie z dnia 11.04.2006r. w sprawie szczegółowych zasad utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Miejskiej Kętrzyn regulamin, w której zakazano spalania straw i odpadów. Regulamin jest egzekwowany przez SM.</p>
1	<p>Sektor: hałas i wibracje</p> <p><i>„Dążenie do zmniejszenia uciążliwości akustycznej dla mieszkańców i rozpoznanie sytuacji akustycznej w mieście”.</i></p>	Ograniczenie narażenia ludności miasta na ponadnormatywny hałas.	Modernizacje nawierzchni dróg realizowane na bieżąco w/g potrzeb: jak w sektorze powietrze atmosferyczne, działanie 1.
2		Prowadzenie polityki przestrzennej pozwalającej na zróżnicowanie lokalizacji obiektów w zależności od jego uciążliwości hałasowej	Realizowane na bieżąco poprzez ustalanie właściwych zapisów zleczanych do wykonania i przyjmowanych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego miasta Kętrzyna. Na terenach nie objętych ustaleniami planów miejscowych wydawane decyzje o lokalizacji inwestycji celu publicznego lub warunkach zabudowy określone są zasady obejmujące też elementy uciążliwości akustycznej.

3		Wprowadzenie monitoringu akustycznego poziomu hałasu, zwłaszcza pochodzenia komunikacyjnego.	Realizowane przez WIOŚ w Olsztynie.
1	Sektor: promieniowanie elektroenergetyczne <i>„Ochrona przed promieniowaniem elektroenergetycznym”.</i>	Kontrola poziomów promieniowania niejonizującego na terenie miasta.	Inwentaryzacja, kontrola i badanie pól wykonywane przez uprawnione jednostki.
2		Utrzymanie poziomów pól elektroenergetycznych poniżej dopuszczalnych lub, co najmniej na tych poziomach.	Przyjęte plany miejscowe ustalają ograniczenia dotyczące możliwości lokowania przedsięwzięć mogących negatywnie oddziaływać na środowisko.
3		Ochrona mieszkańców przed oddziaływaniem nadmiernego promieniowania elektroenergetycznego.	W wydawanych decyzjach środowiskowych zgody na realizację przedsięwzięć w tym także tych związanych z emisją pól e-em ustalano dopuszczalne wysokości i zasięgi emisji oraz obowiązki związane z zaistnieniem nadzwyczajnych zagrożeń.
1	Sektor: poważne awarie i zagrożenia naturalne <i>„Zapobieganie poważnym awariom i zagrożeniom naturalnym oraz eliminacja i minimalizacja skutków w razie ich wystąpienia”.</i>	Zapobieganie poważnym awariom i innym zagrożeniom, mogącym mieć wpływ na środowisko oraz zdrowie i życie mieszkańców.	Urząd współpracuje z Wydziałem Zarządzania Kryzysowego i Obrony Cywilnej (WZKIOC) Starostwa Powiatowego Strażą Pożarną oraz innymi służbami stosownie do zidentyfikowanego zagrożenia.
2		Minimalizacja skutków sytuacji awaryjnych.	W ramach zapobiegania zagrożeniom epizootycznym podpisano umowy dotyczące zbiórki i utylizacji padliny, usług weterynaryjnych. We współpracy ze starostwem prowadzone są przygotowania do działań w przypadku wystąpienia nadzwyczajnych zagrożeń.
3		Zwiększanie świadomości społecznej dotyczącej zasad postępowania i zapobiegania w przypadku wystąpienia zagrożenia.	W przypadku wystąpienia zagrożeń wydane zostaną komunikaty w dostępnych mediach
1	Sektor: ochrona przyrody i krajobrazu <i>„Ochrona i rozwój walorów przyrodniczych i krajobrazowych miasta”.</i>	Ochrona czynna i bierna obszarów chronionych i przyrodniczo cennych.	Prowadzona poprzez wskazanie pomników przyrody, dozór użytku ekologicznego i usprawnienie przepływu wody, kompensacje przyrodnicze przy zezwoleniach na wycinkę drzew.
2		Rozwój systemu zieleni miejskiej i osiedlowej.	Organizacja nowych i modernizacja terenów zielonych i rekreacyjno-wypoczynkowych w zwartej zabudowie mieszkaniowej (Pl. Grunwaldzki, Pl. Piłsudskiego, Poczтовая, Żeromskiego, Chopina, Staromiejska, park i tereny zielone przyległe do jeziora miejskiego-kontynuacja i in.).

3		Ochrona, rozwój i racjonalne korzystanie z zasobów leśnych.	Większość terenów leśnych nie jest własnością GMK – Nadleśnictwo Srokowo. Z terenów stanowiących własność gminy a usytuowanych w dolinie rz. Guber usuwane są wiatrołomy i drzewa obumarłe w wyniku innych okoliczności. Miasto nie prowadzi, regularnej gospodarki leśnej (pozysku i odnawiania drzewostanu).
4		Promocja obszarów chronionych i innych walorów przyrodniczych.	Nie realizowane.
5		Użytkowanie zasobów leśnych i zieleni miejskiej w sposób zgodny z zasadami ochrony przyrody, bioróżnorodności i krajobrazu.	Gospodarowanie zielenią – wycinki, prace pielęgnacyjne i nasadzenia prowadzone zgodnie z ustawą o ochronie przyrody oraz zasadami sztuki ogrodniczej.
6		Zwiększenie atrakcyjności wypoczynkowo – rekreacyjnej miasta.	Utworzono szereg atrakcyjnych miejsc wypoczynkowych (hala sportowa przy ul. tereny wypoczynkowe: Pl. Grunwaldzki, Pl. Piłsudskiego, Pocztowa, Żeromskiego, Staromiejska, park i tereny zielone przyległe do jeziora miejskiego -kontynuacja i in.), przygotowywane są dokumentacje dla zespołów rekreacyjno-wypoczynkowych w rejonie jeziora miejskiego
1	Sektor: gleby <i>„Racjonalne wykorzystanie gleb i gruntów wraz z ich ochroną i rekultywacją”.</i>	Uaktualnienie informacji o jakości oraz o zanieczyszczeniu gleb i gruntów. Przywracanie gleb i gruntów do wymaganych standardów.	Są to zadania w większości Starostwa, Ośrodków Doradztwa Rolniczego i właścicieli terenów. Działanie miasta ograniczyło się w poprzednim okresie do upowszechnia informacji o możliwości pozyskania dopłat do upraw roślin energetycznych.
2		Zagospodarowanie gleb w sposób adekwatny do ich klasy bonitacyjnej i zanieczyszczenia.	
3		Edukacja ekologiczna w zakresie ochrony gleb.	
1	Sektor: zrównoważone wykorzystanie zasobów	Racjonalizacja użytkowania wody do celów produkcyjnych i konsumpcyjnych.	Modernizacja systemów wodociągowych celem zmniejszenia strat wody w systemach przesyłowych jest realizowana na bieżąco przez MWiK. Gospodarstwa domowe w większości zostały opomiarowane. Spadek zbytu wody spożywanej w gospodarstwach domowych od wielu lat jest znaczący. Przemysł wodochłonny – spożywczy został znacząco ograniczony.

2		Zmniejszenie zużycia energii.	Znaczącym działaniem gminy była modernizacja oświetlenia ulicznego celem zmniejszenia energochłonności – działanie jest kontynuowane przy uzgodnieniu rozwiązań technicznych oświetlenia kolejnych dróg i terenów publicznych.
3		Wzrost wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych.	Obszar nieidentyfikowany.
4		Zmniejszenie materiałochłonności i odpadowości produkcji.	Obszar niezidentyfikowany.
1	Sektor: edukacja ekologiczna <i>„Zwiększenie świadomości ekologicznej społeczeństwa, kształtowanie postaw proekologicznych jego mieszkańców oraz poczucia odpowiedzialności za jakość środowiska”</i>	Kontynuacja edukacji na temat środowiska w przedszkolach, szkolnictwie wszystkich szczebli oraz ogółu mieszkańców.	Działania edukacyjne poprzez aktywne uczestnictwo w akcjach: Dzień Ziemi i Sprzątanie Świata, dzień bez samochodu, oraz konkursy: zbiórka baterii, ekobajka, eko-kartka, Kętrzyn mój dom, ABC segregacji.
2		Wspieranie finansowe i merytoryczne z zakresu edukacji ekologicznej.	Przygotowanie i udostępnienie konspektów zajęć z zakresu ekologii do szkół podstawowych. Wspieranie konkursów i akcji organizowanych w placówkach oświatowych.
3		Zapewnienie społeczeństwu niezbędnych informacji na temat stanu środowiska i działań na rzecz jego ochrony.	Informacje w BIP w zakresie wydawanych decyzji, obowiązujących planów i programów, gospodarowania odpadami – uaktualniana na bieżąco i wspierana informacjami wywieszanymi na tablicach ogłoszeń UM.
4		Rozwijanie międzyregionalnej współpracy w zakresie edukacji ekologicznej.	Uczestnictwo, upowszechnianie informacji o działaniach i planowanych publicznych akcjach Mazurskiego Centrum Ekologicznego, FOWJM, Starostwa, REBY i in.
5		Rozwijanie różnych form edukacji ekologicznej.	Jak w pkt 2.

4. ZGODNOŚĆ WYKONANYCH ZADAŃ Z HARMONOGRAMEM PRAC.

Szereg zadań nie zostało wykonanych z uwagi na to, iż nie były to kompetencje samorządu a rola gminy sprowadzała się jedynie do funkcji wnioskodawcy oraz ewentualnie koordynatora lub współfinansującego. Należy zastanowić się nad wyłączeniem z Programu zadań, na realizację, których gmina nie ma większego lub żadnego wpływu.

Prace o charakterze porządkowym wykonywane są z zaangażowaniem robót publicznych i interwencyjnych dlatego nie były indywidualnie wyceniane (m.in. porządkowanie terenów komunalnych).

Wartość zadań dotyczących edukacji ekologicznej została określona jedynie na podstawie nagród i upominków zakupionych z budżetu – całkowity koszt nie został ustalony bowiem działanie to opiera się na współpracy z usługodawcami, dostawcami i opiekunami, którzy nieodpłatnie wspierają działania samorządu.

5. SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI HARMONOGRAMU FINANSOWANIA ZAŁOŻONYCH PRZEDSIĘWZIĘĆ W OKRESIE 2007-2008R.

Sektor: jakość wód i stosunki wodne					
Lp	Zadanie	Typ zadania	Termin realizacji w/g POŚ	Zaawansowanie wykonania	
				Koszt (rzeczywisty lub szacunkowy)	Uwagi dotyczące zadań realizowanych w okresie 2007-2008.
1	Współpraca międzygminna w ramach Programu Ochrony Rzeki Guber przed zanieczyszczeniami ze źródeł punktowych	koordynowane	2005-2011	0,00	Miasto wystąpiło ze Związku Gmin Barcja przygotowującej ten program do realizacji. Obecnie ponownie jesteśmy członkami związku ale program został już zakończony. Zadania dot. Kd i Ks są uwzględnione w innych punktach harmonogramu.
2	Renaturalizacja rzeki Guber	koordynowane	2005-2011	brak danych	Zadanie własne RZMW – brak informacji o podejmowanych i planowanych działaniach.
3	Oczyszczenie, uporządkowanie i zagospodarowanie doliny rzeki Guber w granicach miasta.	własne	2005-2011	0,00	Realizowane, w miarę potrzeb i możliwości, w ramach robót publicznych i interwencyjnych oraz we współpracy z MWiK – koszty nie wyodrębnione.
4	Opracowanie koncepcji zagospodarowania terenów Jeziorka i Górki Poznańskiej, określenie stanu prawnego tych terenów (komunalizacja), sporządzenie oferty inwestycyjnej wraz z ogłoszeniem przetargu na sprzedaż bądź zagospodarowanie turystyczne tego terenu.	własne	2005-2011	0,00	Nie wyłoniono wykonawcy dot. zadania na „Górcze poznańskiej”. Zadanie w rejonie jeziorka miejskiego w przygotowaniu.
5	Budowa nowej magistrali wodociągowej i przyłączy wodociągowych.	własne	2005-2011	232604,00	Sieci w ul. Nowe Osiedle, Orzeszkowa, Samulowskiego, Kołobrzaska-Wojska Polskiego, Górna, Jaśminowa, Polna – razem ok. 1424 mb.
6	Wymiana rur azbestowo-cementowych wodociągowych	własne	2005-2011	0,00	Miejska sieć wodociągowa nie posiada rurociąg wykonanych z rur azbestowo cementowych

7	Budowa nowej sieci kanalizacji sanitarnej i przyłączy kanalizacyjnych	własne	2005-2011	422049,00	Samulowskiego, z przepompownią ścieków, Kołobrzaska Wojska Polskiego, Kościuszki, Obr. Westerplatte, Górna, Gdańska, Kochanowskiego, Rybna, Bydgoska, Limanowskiego, Klonowa, Cukrownicza, Polna – razem ok. 1683 mb
8	Budowa kanalizacji deszczowej i podczyszczalni ścieków deszczowych	własne	2005-2011	397000,00	Budowano i modernizowano jedynie sieć
9	Konserwacja urządzeń wodnych	własne	2005-2011	195000,00	Bieżąca konserwacja kanalizacji deszczowej zgodnie z zawartą umową z MWiK.
10	Likwidacja nieszczelnych zbiorników szamb, kontrola zagosp. ścieków bytowo-gospodarczych i przemysłowych na terenach nieskanalizowanych.	koordynowane	2005-2011	0,00	Zadanie własne posiadaczy zbiorników. Brak danych o poniesionych kosztach
11	Zainstalowanie liczników pomiaru zużytej wody	koordynowane	2005-2011	106000,00 100000,00	Realizowane sukcesywnie jako obowiązek ustawowy MWiK, oraz realizowane przez KTBS w 2007-2008r.
12	Edukacja mieszkańców w zakresie możliwości i konieczności oszczędzania wody w gospodarstwach domowych	koordynowane	2005-2011	0,00	Nie podejmowane.
13	Inwentaryzacja i likwidacja nielegalnych wylotów kanalizacji do cieków wodnych	własne	2005-2011	0,00	Nie podejmowane bo w zasobie gminy nie stwierdzone.
14	Zadanie dodatkowe: budowa szaletu publicznego	własne	2007	60000,00	Obiekt samoobsługowy przy ul. Pocztowej
15	Zadanie dodatkowe: wykonanie kanalizacji sanitarnej i deszczowej w ul. Cukrowniczej.	własne	2007 2008	22620,00 109316,00	Ze środków GFOŚiGW.
16	Zadanie dodatkowe: dokumentacja techniczna odwodnienia zlewni jeziora miejskiego	własne	2007	54343,00	Ze środków GFOŚiGW.
17	Zadanie dodatkowe: modernizacja kolektora deszczowego Daszyńskiego-Mazurska.	własne	2007	23915,00	Ze środków GFOŚiGW.
18	Zadanie dodatkowe: budowa kanalizacji deszczowej w zatokach postojowych przy ul. Pocztowej	własne	2007	13005,00	
19	Zadanie dodatkowe: budowa kanalizacji sanitarnej w rejonie ulicy Broniewskiego, Kołłątaja, Żeromskiego.	własne	2007	939586,00	

20	Zadanie dodatkowe: modernizacja stacji uzdatniania wody w Jeżewie	własne	2007	200000,00	
21	Zadanie dodatkowe: budowa kanalizacji sanitarnej Brzechwy, Granicznej, Kochanowskiego	własne	2008	297334,00	
22	Zadanie dodatkowe: przebudowa sieci kanalizacji deszczowej w ul. Szpitalnej	własne	2008	9485,00	
23	Zadanie dodatkowe: przebudowa kanalizacji deszczowej w ul. Daszyńskiego	własne	2008	13057,00	
Razem (szacunkowo)				3195314,00	

Sektor: powietrze atmosferyczne

Lp	Zadanie	Typ zadania	Termin realizacji w/g POŚ	Zaawansowanie wykonania	
				Koszt (rzeczywisty lub szacunkowy)	Uwagi dotyczące zadań realizowanych w okresie 2007-2008.
1	Wymiana starej sieci ciepłej na nowoczesną preizolowaną	własne/ koordynowane	2005-2011	633630,00	Realizowane przez KEC „Komec”, ok. 442 mb sieci na osiedlu Sikorskiego.
2	Modernizacja kotłowni opalanych stałym paliwem	koordynowane	2005-2011	0,00	Nie podejmowane w badanym okresie.
3	Termomodernizacja obiektów	koordynowane	2005-2011	2200000,00	Wykonane w bud. komunalnych i we wspólnotach.
4	Budowa sieci ciepłowniczej i przyłączy do budynków wielorodzinnych oraz zakup węzłów ciepłowniczych w celu likwidacji źródeł niskiej emisji	własne/ koordynowane	2005-2011	0,00	Nie podejmowano.
5	Budowa instalacji oczyszczania spalin oraz instalacji do utylizacji i zagospodarowania odpadów z ciepłownictwa	koordynowane	2005-2011	402340,00	Modernizacja stacji odpylania spalin w kotłowni węglowej przy ul. Mazurskiej 15.
Razem (szacunkowo)				3235970,00	

Sektor: hałas

Lp	Zadanie	Typ zadania	Termin realizacji w/g POŚ	Zaawansowanie wykonania	
				Koszt (rzeczywisty lub szacunkowy)	Uwagi dotyczące zadań realizowanych w okresie 2007-2008.
1	Budowa zabezpieczeń przed uciążliwościami akustycznymi np. osłon, ekranów akustycznych	koordynowane	2005-2011	0,00	Nie podejmowano.

2	Opracowanie map akustycznych dla obszarów położonych wzdłuż dróg, których eksploatacja może powodować negatywne oddziaływanie na środowisko	koordynowane	2005-2011	brak danych	Zadanie w kompetencji zarządców dróg.
3	Zwiększenie ilości izolacyjnych pasów zieleni wzdłuż dróg	koordynowane	2005-2011	brak danych	Pasy zieleni w drogach publicznych są sukcesywnie tworzone i modernizowane w nowych i istniejących pasach drogowych dróg publicznych – koszt nie wyodrębniony.
3	Działania edukacyjne promujące transport zbiorowy i alternatywny (rowerowy)	koordynowane	2005-2011	0,00	Obchody Dnia bez Samochodu organizowane przez MOSiR we współpracy z PGK „Komunalnik”.
4	Bieżące remonty ulic i chodników	własne	2005-2011	545413,00 2522386,00	Tzw. remonty cząstkowe Remonty wykonane w 2007-2008r. w systemie robót publicznych.
5	Oznakowanie drogowe – poprawa bezpieczeństwa, zwolnienie ruchu ograniczenie emisji.	własne	2005-2011	108710,00	
6	Zadanie dodatkowe: budowa ulicy Tuwima, Kochanowskiego i Orzeszkowej.	własne	2007	514303,00	I etap
7	Zadanie dodatkowe: budowa ulicy Nowe Osiedle.	własne	2007	467777,00	
8	Zadanie dodatkowe: budowa ulicy Wilanowskiej, Marii Zientary Malewskiej, Niepodległości i Olsztyńskiej, Leśnej.	własne	2007 2008	42700,00 42700,00 1306600,00	Dokumentacja I etap II etap
11	Zadanie dodatkowe: przebudowa ulicy Dębowej.	własne	2007	640051,00	
12	Zadanie dodatkowe: dokumentacja Północnej Obwodnicy Śródmieścia.	własne	2007-2008	197640,00	
13	Zadanie dodatkowe: budowa ulicy Jaśminowej.	własne	2008	368876,00	
14	Zadanie dodatkowe: budowa ulicy Rybnej.	własne	2008	790659,00	
15	Zadanie dodatkowe: budowa ulicy Polną i Staszica	własne	2008	30500,00 1112623,00	Dokumentacja Wykonawstwo
16	Zadanie dodatkowe: dokumentacja ulicy Rynkowej	własne	2008	146400,00	
17	Zadanie dodatkowe: dokumentacja na ulicę Zbożową	własne	2008	79300,00	
18	Zadanie dodatkowe: dokumentacja na ulicę Przemysłową	własne	2008	62220,00	
19	Zadanie dodatkowe: dokumentacja na ulicę Rzemieślniczą i usługową	własne	2008	19520,00	
Razem (szacunkowo)				8998378,0	

Sektor: poważne awarie i zagrożenia naturalne

Lp	Zadanie	Typ zadania	Termin realizacji w/g POŚ	Zaawansowanie wykonania	
				Koszt (rzeczywisty lub szacunkowy)	Uwagi dotyczące zadań realizowanych w okresie 2007-2008.
1	Działania edukacyjne dla ogółu ludności miasta w zakresie postępowania w przypadku wystąpienia poważnej awarii lub zagrożenia naturalnego i zapobiegania im.	koordynowane	2005-2011	0,00	Nie podejmowane.
2	Informowanie społeczeństwa miasta o wystąpieniu poważnych awarii przemysłowych lub zagrożeń nadzwyczajnych	koordynowane	2005-2011	0,00	Nie wystąpiło.
Razem (szacunkowo)				0,00	

Sektor: ochrona przyrody i krajobrazu

Lp.	Zadanie	Typ zadania	Termin realizacji w/g POŚ	Zaawansowanie wykonania	
				Koszt (rzeczywisty lub szacunkowy)	Uwagi dotyczące zadań realizowanych w okresie 2007-2008.
1	Promocja walorów historycznych i przyrodniczych miasta	własne	2005-2011	8200,00	Rewaloryzacja cmentarza wojennego przy ul. Kasztanowej - dotacje
2	Tworzenie nowych terenów zieleni miejskiej i osiedlowej	własne	2005-2011	88022,00 124697,00	Zakup sprzętu: ławek, koszy, kwietników i in. Zagospodarowanie zieleni w systemie robót publicznych.
3	Nasadzenia drzew i krzewów	własne	2005-2011	66993,00	Zakup materiału nasadzeniowego na tereny gminne.
4	Utrzymanie i ochrona istniejącej zieleni urządzonej	własne	2005-2011	60265,00 636772,00	Zlecenia wycinek i pielęgnacji. Bieżące utrzymanie
5	Kontrola przestrzegania przepisów o ochronie przyrody w trakcie gospodarczego wykorzystania zasobów przyrody	własne	2005-2011	0,00	Realizowane na bieżąco i wg potrzeb w szczególności w zakresie wykonania rekompensat przyrodniczych związanych z usuwaniem drzew.
6	Ochrona obszarów cennych przyrodniczo	koordynowane	2005-2011	0,00	Nie podejmowane.

7	Utworzenie terenów rekreacyjnych i wypoczynkowych (ścieżki rowerowe, szlaki piesze, pola biwakowe, boiska sportowe)	własne	2005-2007 2007-2008 2008 2008 2008 2008 2008	113071,00 26924586,00 944727,00 53000,00 265850,00 239406,00	Kaz. Wielkiego Kompleks przy ul. Sportowej Boisko wielofunkcyjne przy Gimnazjum nr 2 Zagosp. terenu przy Gimnazjum nr 2 Miasteczko rowerowe przy ZS nr 1 Zagospodarowanie placu Daszyńskiego-Wileńska
8	Budowa przejść dla zwierząt nad trasami komunikacyjnymi i przepławek dla zwierząt wodnych	koordynowane	2005-2011	0,00	Nie realizowano zadań wymagających tego typu rozwiązań.
9	Edukacja i prewencja w zakresie utrzymania czystości otoczenia, organizowanie konkursów np. na najczystszą posesję, wprowadzenie kar za zaśmiecanie miasta.	własne	2005-2011	0,00	Kontrolowanie posesji ze Strażą Miejską wg potrzeb i na zgłoszenia. Udostępniono zarządcom wszystkich nieruchomości regulamin utrzymania czystości porządku. Czynności nie wygenerowały istotnych kosztów.
Razem (szacunkowo)				29525589,00	

Sektor: powierzchnia ziemi

Lp	Zadanie	Typ zadania	Termin realizacji w/g POŚ	Zaawansowanie wykonania	
				Koszt (rzeczywisty lub szacunkowy)	Uwagi dotyczące zadań realizowanych w okresie 2007-2008.
1	Upowszechnianie zasad dobrej praktyki rolniczej i rolnictwa ekologicznego	koordynowane	2005-2011	0,0	Zadanie ograniczone do upowszechniania materiałów i informacji dot. upraw roślin energetycznych.
2	Ograniczanie przeznaczenia gleb cennych rolniczo na cele nierolnicze i nieleśne	koordynowane	2005-2011	0,0	
3	Przeznaczenie gleb zdegradowanych do zalesienia lub celów rekreacyjno-wypoczynkowych	koordynowane	2005-2011	0,0	Nie występują na terenach będących własnością gminy
4	Rekultywacja terenów poprzemysłowych i innych zdegradowanych	koordynowane	2005-2011	0,0	Nie występują na terenach będących własnością gminy
Razem (szacunkowo)				0,0	

Sektor: edukacja ekologiczna

Lp	Zadanie	Typ zadania	Termin	Zaawansowanie wykonania
----	---------	-------------	--------	-------------------------

			realizacji w/g POŚ	Koszt (rzeczywisty lub szacunkowy)	Uwagi dotyczące zadań realizowa- nych w okresie 2007-2008.
1	Organizacja imprez masowych związanych z ochroną środowiska: Dzień Ziemi, Dzień Ochrony Środowiska, Sprzątanie Świata.	koordynowane	2005-2011	0,0 250,00 0,00	Realizowane na bieżąco. Nie określano wartości pozyskanych od sponsorów materiałów. SP4: - udział w akcjach, kampania informacyjna, konkursy SP1: - udział w akcjach, organizacja konkursów, gazetki ścienne
2.	Współpraca z ościennymi gminami i powiatami w zakresie edukacji ekologicznej i wzrostu świadomości ekologicznej mieszkańców	własne	2005-2011	1200,00 0,00 1500,00 300,00 2693,00 0,00 0,00	SP3: - wycieczki, organizacja tygodnia ekologicznego, udział w akcjach i konkursach, kampania informacyjna wsparta praktycznymi działaniami w szkole ZS NR 1: - uczestnictwo w akcjach, publikacje, Realizowane na bieżąco: Powiat, FOWJM, MZM-GO - nie generuje wyodrębnionych kosztów. SP4: - udział konkursach zewnętrznych, olimpiadach, akcjach, festiwalach SP1: - udział w szkoleniach, konkursach, festiwalu, realizacja autorskich programów ekologicznych SP3: - udział w konkursach, festiwalu, współpraca z jednostkami, nadleśnictwami, organizacjami ekologicznymi ZS NR 1: - współpraca z FOWJM, OCEE, PGK „Komunalnik”, Starostwem, UM Kętrzyn, Osiedlowymi sklepami

3	Promocja działań związanych z ochroną środowiska: współdziałanie władz z mediami, prezentacja pozytywnych przykładów działań podejmowanych na rzecz ochrony itp.	własne	2005-2011	3800,00 2400,00 980,00 0,00 0,00 0,00	Realizowane doraźnie przez UM - środki GFOŚiGW. SP4: - artykuły, wywiady, prezentacje, SP1: - udział w akcjach, olimpiadach SP3 - przygotowanie pojemników do segregacji, wykonanie znaków marnotrawstwa wody i energii, wycieczki, udział w konkursach, ZS NR 1: - udział w warsztatach, publikacja i kolportaż ulotek, edycja szkolnej gazetki, publikacje w lokalnych mediach, tworzenie własnych kampanii edukacyjnych np. „Stop samowolnemu spalaniu śmieci”, konkursy i inne działania plastyczne, literackie.
4	Uruchomienie tematycznej strony internetowej lub bieżące informowanie na stronach Urzędu Miasta o stanie środowiska w mieście i działaniach podejmowanych na rzecz jego ochrony	własne	2005-2011	0,00 50,00 0,00 0,00	Realizowane na bieżąco w ramach oficjalnej strony UM - nie generuje kosztów. SP4: - aktualizacja strony internetowej SP1: - bieżąca aktualizacja strony internetowej ZS NR 1: - bieżąca aktualizacja strony internetowej, zamieszczanie ogłoszeń o ponad szkolnych działaniach na stronie UM Kętrzyn
5	Wspieranie aktywnych form edukacji ekologicznej młodzieży i dzieci, zwiększenie różnorodności prowadzonych działań	koordynowane	2005-2011	4138,00 2498,00	Realizowane przez UM na bieżąco – szacunkowe koszty nagród i poczęstunków.
Razem (szacunkowo)				19809,00	

6. WSKAŹNIKI MONITOROWANIA EFEKTYWNOŚCI PLANU

Podstawą monitoringu realizacji programu jest sprawozdawczość oparta na wskaźnikach odzwierciedlających stan środowiska i presję na środowisko. W celu nadzoru nad realizacją opracowanego programu, przyjęte zostały wskaźniki, które będą pomocne w przedstawianiu stopnia realizacji założonych zadań - analiza tych wskaźników miała być podstawą do korekty i weryfikacji przedsięwzięć planowanych w gminnym programie ochrony środowiska.

Podstawowe działania mające na celu kontrolę wdrażania programu to:

- 1) sporządzenie raportu co dwa lata, oceniającego postęp wdrażania programu ochrony środowiska
- 2) aktualizacja celów krótkoterminowych na następne dwa lata
- 3) aktualizacja polityki długoterminowej, co cztery lata.

W celu właściwej oceny stopnia wdrażania Programu ochrony środowiska konieczne jest ustalenie zasad przedstawiania postępów w realizacji programu. Dobrymi miernikami wyznaczającymi stan środowiska i presji na środowisko są wskaźniki, których podstawowym zadaniem jest zobjektywizowanie oceny realizacji celów.

Według Polityki Ekologicznej Państwa do głównych mierników należy zaliczyć:

- 1) stopień zmniejszenia różnicy (w %) między faktycznym zanieczyszczeniem środowiska (np. depozycją lub koncentracją poszczególnych zanieczyszczeń w powietrzu, wodzie, glebie), a zanieczyszczeniem dopuszczalnym (lub ładunkiem krytycznym);
- 2) ilość używanej energii, materiałów, wody oraz ilość wytwarzanych odpadów i emitowanych zanieczyszczeń w przeliczeniu na jednostkę dochodu narodowego lub wielkość produkcji (wyrażoną w jednostkach fizycznych lub wartością sprzedaną);
- 3) stosunek uzyskiwanych efektów ekologicznych do ponoszonych nakładów (dla oceny programów i projektów inwestycyjnych w ochronie środowiska).

Dodatkowo przy ocenie skuteczności realizacji według Polityki ekologicznej państwa dla *Programu ochrony środowiska* są stosowane wskaźniki stanu środowiska i presji na środowisko:

- 1) zmniejszenie ładunku zanieczyszczeń odprowadzanych do wód lądowych, poprawę jakości wód płynących, stojących i wód podziemnych, a szczególnie głównych zbiorników wód podziemnych, poprawę jakości wody do picia oraz spełnienie przez wszystkie te rodzaje wód wymagań jakościowych obowiązujących w Unii Europejskiej;
- 2) poprawę jakości powietrza poprzez zmniejszenie emisji zanieczyszczeń powietrza (zwłaszcza zanieczyszczeń szczególnie szkodliwych dla zdrowia i zanieczyszczeń wywierających najbardziej niekorzystny wpływ na ekosystemy, a więc przede wszystkim metali ciężkich, trwałych zanieczyszczeń organicznych, substancji zakwaszających, pyłów i lotnych związków organicznych);
- 3) zmniejszenie uciążliwości hałasu, przede wszystkim poziomu hałasu na granicy własności wokół obiektów przemysłowych, hałasu ulicznego w miastach oraz hałasu wzdłuż tras komunikacyjnych;
- 4) zmniejszenie ilości wytwarzanych i składowanych odpadów, rozszerzenie zakresu ich gospodarczego wykorzystania oraz ograniczenie zagrożeń dla środowiska ze strony odpadów niebezpiecznych;
- 5) ograniczenie degradacji gleb, zmniejszenie powierzchni obszarów zdegradowanych na terenach poprzemysłowych, w tym likwidacja starych składowisk odpadów, zwiększenie skali przywracania obszarów bezpośrednio lub pośrednio zdegradowanych przez działalność gospodarczą do stanu równowagi ekologicznej, ograniczenie pogarszania się jakości środowiska w jednostkach osadniczych i powstrzymanie procesów degradacji zabytków kultury;
- 6) wzrost lesistości, rozszerzenie renaturalizacji obszarów leśnych oraz wzrost zapasu i przyrost masy drzewnej, a także wzrost poziomu różnorodności biologicznej ekosystemów le-

śnych i poprawa stanu zdrowotności lasów pod wpływem zanieczyszczeń powietrza, wody lub gleby; będących, zahamowanie zaniku gatunków roślin i zwierząt oraz zaniku ich naturalnych siedlisk;

- 7) zmniejszenie negatywnej ingerencji w krajobrazie oraz kształtowanie estetycznego krajobrazu zharmonizowanego z otaczającą przyrodą.

W celu oceny realizacji działań określonych w *Programie ochrony środowiska* wykorzystywany winien być system państwowego monitoringu prowadzonego przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska, Wojewódzką i Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną, a także instytucje i placówki badawcze zajmujące się zagadnieniami z zakresu ochrony środowiska. W wyniku przeprowadzonych pomiarów i ocen stanu środowiska dostarczone winny być informacje w zakresie: czystości wód powierzchniowych i podziemnych, stanu powietrza atmosferycznego, hałasu i promieniowania niejonizującego, gospodarki odpadami, powstałych awarii oraz przyrody ożywionej.

INFORMACJA: Do analizy zmian wskaźników użyto Raportów o stanie środowiska województwa warmińsko-mazurskiego w roku 2007 i 2008.

6.1. STAN WÓD

Kętrzyn leży w zlewni rzeki Guber. Na wysokości miasta nie ma punktów pomiarowych, wobec czego analizę stanu wód przeprowadzamy na podstawie parametrów uzyskanych poniżej miasta w punkcie pomiarowym w m. Sępopol w 2007r. oraz w m. Sępopol, Garbno i pon. Kętrzyna w 2008r. znajdujących się w sieci europejskiego systemu monitoringu wód śródlądowych URUROWATERNET.

Ocena jakości wód rzek:

Rzeka	Lokalizacja przekroju	Km biegu rzeki	Ocena ogólna	Wskaźniki decydujące o ocenie ogólnej	Uwagi
2007 rok					
Guber	Pow. ujścia do Łyny - Sępopol	0,1	IV	Barwa, Z _{og} , OWO, ChZT-Mn, ChZT-Cr, N _k , NO ₃ , b.coli fek., og.b.coli	Wody na całej długości odpowiadały IV klasie. Na tą klasyfikację wpłynęły wszystkie wskaźniki opisane w kolumnie obok. Stan analogiczny jak w poprzednim roku.
2008rok					
Guber	Pon. Kętrzyna Garbno Sępopol	48,6 38,5 0,1	IV	OWO, P _{OG} , Z _{OG} , N-NO ₃ , N _{OG} , N _k	Ocena stanu ekologicznego - umiarkowana.

Powyższe zapisy wskazują na nieznaczną poprawę stanu wód rzeki nawet przy trzech znaczących punktach zrzutów, jakimi są oczyszczalnie ścieków w Karolewie, Trzech Lipach i Garbnie. Pomimo realizowanych sukcesywnie inwestycji sieciowych i infrastrukturalnych nie udało się w sposób znaczący poprawić stanu sanitarnego i biologicznego rzeki.

Także zmiana systemu zabiegów agrotechnicznych i struktury zagospodarowania gleb w obszarze zlewni rzeki Guber, pociągająca za sobą mniej intensywne korzystanie ze środowiska nie wpłynęła istotnie na zmianę klasy czystości wód rzeki.

6.2. OPADY ATMOSFERYCZNE

Analityka tego problemu przez uprawnione służby odbywa się z odniesieniem danych do powiatu, więc nie możemy bezpośrednio mówić o problemach miasta bowiem dane, z których czerpaliliśmy przy opracowaniu sprawozdania są uśrednieniem dla regionu powiatu kętrzyńskiego.

Powiat	Siarczany	Chlor-i	azotany i azo- tyny	Azot amonowy	azot ogólny	fosfor ogólny	sód	Potas	wapń	Magnez	Cynk	Miedź
	kg/ha rok	kg/ha rok	kg/ha rok	kg/ha rok	kg/ha rok	kg/ha rok	kg/ha rok	kg/ha rok	kg/ha rok	kg/ha rok	kg/ha rok	kg/ha rok
2007												
Kętrzyński	16,27	8,57	2,71	4,66	9,12	0,21	4,12	1,42	6,55	1,52	0,328	0,0292
2008												
Kętrzyński	17,30	11,49	3,49	5,24	12,24	0,38	4,55	1,76	6,79	1,28	0,496	0,0325

Wody opadowe mają zmienny skład chemiczny i zróżnicowane parametry fizyczne. Istotny wpływ na te elementy opadu mają zanieczyszczenia i zmienne warunki meteorologiczne (w szczególności powstawanie i ruch frontów atmosferycznych). Linie trendu dla poszczególnych ładunków mają tendencję spadkową. W 2007r. zmalał ładunek sumaryczny substancji zdeponowanych na obszarze województwa o 46,6 kg/ha i był mniejszy niż średni dla całego obszaru Polski o 17,7%. W 2008r. zmalał ładunek sumaryczny substancji zdeponowanych na obszarze województwa o 52,1 kg/ha i był mniejszy niż średni dla całego obszaru Polski o 3% - w porównaniu do 2007r. niestety nastąpił wzrost obciążenia o 11,8%, przy niższej średniorocznej sumie wysokości opadów o 42,9 mm.

6.3. HAŁAS

Najbardziej odczuwalnym i uciążliwym na terenach zabudowanych jest hałas komunikacyjny oraz hałas przemysłowo-instalacyjny.

Na terenie miasta w 2007r. WIOS w Olsztynie prowadził badanie hałasu komunikacyjnego w 10 punktach skorelowanych z przebiegiem głównych szlaków komunikacyjnych. Badania były prowadzone w miesiącu sierpniu w godzinach dziennych. W żadnym z punktów pomiarowych równoważny poziom dźwięku nie przekraczał wartości progowej ustalonej dla terenów zabudowy mieszkaniowej, tj. wartości 75dB. We wszystkich badanych punktach równoważny poziom dźwięku przekraczał wartości dopuszczalne odpowiednie dla danej klasyfikacji terenu przekroczenia te dawały wartość od ok. 4 do 11 dB. Ze względu na specyficzny dobór lokalizacji punktów pomiarowych wyników badania nie można odnosić do całego miasta.

W 2008r. WIOŚ nie prowadził badań emisji hałasu na terenie miasta.

W latach 2007-2008r. skargi trafiające do Urzędu Miasta w Kętrzynie były sporadyczne (np. hałas klimatyzatora we wspólnocie mieszkaniowej) a podjęte działania naprawczo-zaradcze skuteczne.

6.4. POLE NIEJONIZUJĄCE

Źródłem emisji fal elektromagnetycznych są:

- stacje i linie energetyczne o napięciu 110 kV, 220 kV i 400 kV,
- stacje bazowe telefonii komórkowej,
- wojskowe i cywilne urządzenia radiolokacji i radionawigacji,

- nadajniki radiowe, stacje CB-radio oraz stacje bazowe trunkingowej sieci łączności radio-telefonicznej;
- urządzenia emitujące PEM wykorzystywane w placówkach medycznych, w przemyśle oraz ośrodkach naukowo-badawczych.

Z uwagi na to, że jest to zjawisko nie do końca rozpoznane i empirycznie nie zbadane trudno jest określić jego wpływ na środowisko oraz organizmy żywe.

Na terenie miasta Kętrzyna pomiarów poziomu pól elektromagnetycznych nie prowadzono, jednak biorąc pod uwagę coraz liczniejsze budowane stacje bazowe – na zbiorniku przy ul. Jagiełły, kościele przy ul. Sikorskiego 15, na Komendzie Policji przy ul. Wojska Polskiego należy zakładać konieczność utworzenia systemu monitorowania tego zjawiska, tym bardziej, że obszary oddziaływania obejmują tereny zabudowy mieszkalnej. Pozwoli to na przygotowanie i wprowadzenie przez stosowne władze programów naprawczych eliminujących lub ograniczających działalność instalacji emitujących pola elektromagnetyczne o wartościach przekraczających dopuszczalne poziomy.

Obecnie, w myśl obowiązujących przepisów, nowe i przebudowywane stacje bazowe telefonii komórkowej nie podlegają procedurze oceny oddziaływania na środowisko ze względu na niską moc emisji, w związku z czym brak jest szczegółowego rozpoznania rozwoju tego zjawiska w mieście.

6.4. POWIETRZE

Ocena stanu powietrza dokonywana była w 2007-2008r. w ramach kompleksu badań prowadzonych przez WIOŚ w Olsztynie i PSSE Kętrzyn. Na tej podstawie ustalono:

stacje pomiarowe	substancja	SO ₂		NO ₂	PM10		Ołów	Arsen	Nikiel	Kadm
	czas uśrednienia	24h	rok	rok	24h	rok	rok	rok	rok	rok
	dopuszczalne i docelowe poziomy substancji w powietrzu	125 µg/m ³	20 µg/m ³	46 µg/m ³	50 µg/m ³	40 µg/m ³	0,5 µg/m ³	6 µg/m ³	20 µg/m ³	5 µg/m ³
	dopuszczalna częstotliwość przekroczenia dopuszczalnego poziomu w roku kalendarzowym	3			35					
2007										
Piłsudskiego 5	średnia	-	0,9	24,2	-	-	-	-	-	-
2008										
Piłsudskiego 5	średnia	-	1,4	17,1	-	-	-	-	-	-

Badany dwutlenek azotu pochodzi w szczególności z komunikacji samochodowej i energetyki, z kolei źródłem dwutlenku siarki bywają zwykle paleniska przemysłowe, domowe, spalające paliwa stałe, zwłaszcza węgiel kamienny (zawierający siarkę) w celach energetycznych.

Analizując dane z różnych miast w województwie stwierdzić należy, że powietrze atmosferyczne w Kętrzynie nie jest znacząco zanieczyszczone, a wykazane zanieczyszczenie nie przekracza dopuszczalnych poziomów.

6.5. GLEBY

Monitoring jakości gleb i ziemi prowadzony jest, w skali powiatu, przez Okręgową Stację Chemiczno-Rolniczą w Olsztynie.

Na terenie miasta w sumie występuje 23 gospodarstw rolnych (23 płatników podatku rolnego), a większość upraw jest prowadzona w formie rodzinnych ogrodów działkowych.

Odczyn i potrzeby wapnowania gleb w powiecie kętrzyńskim.

Przebadana powierzchnia użytków rolnych [ha]	Procentowy udział gleb o odczynie					Procentowy udział gleb wymagających wapnowania				
	pon. 4,5	4,6-5,5	5,6-6,5	6,6-7,2	pow. 7,2	konieczne	potrzebne	wskazane	ograniczone	zbędne
2004-2007r										
20458,66 (spadek areału w stosunku do poprzedniego okresu badań)	9	30	37	21	3	22	19	20	17	22
2005-2008r										
24250,09 (wzrost areału w stosunku do poprzedniego okresu badań)	9	29	36	22	4	21	16	18	18	27

Zasobność w makroelementy.

Przebadana powierzchnia użytków rolnych [ha]	Fosfor					Potas					Magnez				
	bardzo niska	niska	średnia	wysoka	bardzo wysoka	bardzo niska	niska	średnia	wysoka	bardzo wysoka	bardzo niska	niska	średnia	wysoka	bardzo wysoka
2004-2007r															
20458,66	4	22	27	20	27	2	13	34	21	30	4	10	24	23	39
2005-2008r															
24250,09	4	21	28	21	26	3	12	31	21	33	3	12	25	24	36

Wyniki badań przeprowadzonych przez Okręgową Stację Chemiczno-Rolniczą w Olsztynie potwierdzają, że rozpoznany został stopień zakwaszenia oraz potrzeby wapnowania gleb na terenie województwa.

Duży udział gleb kwaśnych jest poważną przyczyną słabej efektywności nawożenia mineralnego, niskich plonów roślin, nawet tych tolerujących zakwaszenie, zwiększonego pobrania metali ciężkich przez rośliny, a w konsekwencji obniżenia jakości płodów rolnych, spadku żyzności itp.

Stacja potwierdza, że istnieje uzasadniona potrzeba tworzenia korzystniejszych warunków ekonomicznych zachęcających rolników do zwiększonego zużycia wapna nawozowego.

Przestrzeganie zasad dobrej praktyki rolniczej pozwoli na osiągnięcie wysokich oraz pełnowartościowych plonów i nie będzie stanowić zagrożenia dla środowiska naturalnego.

7. PROPONOWANA WERYFIKACJA I AKTUALIZACJA PLANU

Plan Ochrony Środowiska w „Harmonogramie finansowania przedsięwzięć” zawiera szereg zadań, których realizacja nie ma możliwości do zidentyfikowania wymiaru finansowego albo też, których podjęcie naruszałoby obecny stan prawny (nie są to zadania własne samorządu terytorialnego).

W związku z tym, że kolejnym działaniem w zakresie programowania ochrony środowiska będzie przygotowanie projektu „**Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Kętrzyna na lata 2008-2011 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2012-2015**” proponuje się kontynuację i rozbudowę działań omówionych na stronie 4-6 niniejszego sprawozdania oraz:

1. W sektorze „jakość wód i stosunki wodne” planu proponuje się wykreślenie zadań pkt. 4 i 5 bowiem zadania te właściwej formie i zakresie zostały zapisane w sektorze „ochrona przyrody i krajobrazu” oraz pkt. 10 (problem nie istnieje w mieście).
2. Na terenie miasta w stopniu ograniczonym występuje problem rolnictwa a poza tym jest to dział gospodarki należący do kompetencji samorządu terytorialnego proponuje się w sektorze „powierzchnia ziemi” wykreślenie pkt. 1 i 2.
3. Kontrola pojazdów pod kątem dotrzymania wymaganych poziomów stężeń zanieczyszczeń w spalinach nie leży w kompetencja gminy ani też nie ma ona wpływu na realizację tego zadania, dlatego proponuje się w sektorze „powietrze atmosferyczne” wykreślenie pkt. 3.
4. Monitoring powietrza sprowadza się jedynie do wnioskowania przez gminę o objęcie zakresem badań jej terenu, dlatego proponuje się w sektorze „powietrze atmosferyczne” zmianę zapisu w sposób następujący:

5	Uczestnictwo w programach monitorowania powietrza.
---	--

- będzie to zadanie o charakterze nie inwestycyjnym, oparte na wnioskowaniu, uzgadnianiu zakresu i miejsc dokonywanych analiz przez uprawnione służby. Z drugiej strony nie zamyka nam to możliwości starania się o środki na umieszczenie w mieście automatycznej stacji pomiarowej.

5. Informowanie społeczeństwa o wystąpieniu poważnych awarii przemysłowych lub zagrożeń nadzwyczajnych ma charakter nie inwestycyjny, bowiem nie jest celem gminy budowanie technicznego zaplecza systemu powiadamiania a jedynie korzystanie z istniejących środków przekazu, dlatego proponuje się w sektorze „poważne awarie i zagrożenia naturalne” wykreślenie pkt. 5 (poza tym zadanie to jest zachowane jako cel krótko i długoterminowy).
6. Mylnie określono zakres działania inwestycyjnego łącząc w jednym zadaniu elementy z różnych obszarów, dlatego proponuje się w sektorze „ochrona przyrody i krajobrazu” zmianę tytułu oraz zakresu zadania w pkt. 10 w sposób następujący:

10	Opracowanie koncepcji oraz zagospodarowanie terenów wokół jeziora miejskiego.
----	---

8. PODSUMOWANIE

Sprawozdanie zostało przygotowane zgodnie z założeniami przyjętymi w Programie. Trudnością podstawową przy jego wykonaniu był dostęp do informacji finansowej związanej z realizowanymi przedsięwzięciami - zwłaszcza tych, które były podejmowane przez inne jednostki, niezależne od samorządu terytorialnego.

Także założenie, iż monitorowanie realizacji programu powinno opierać się na wskaźnikach odzwierciedlających stan środowiska i wywieraną presję na środowisko, nie uwzględnia rzeczywistości, w której jednostki uprawnione do kontrolowania stanu środowiska i upubliczniające wyniki swej pracy działają na pewnych „odcinkach” nie obejmujących całego zakresu potencjalnego oddziaływania na środowisko a sieć stałych punktów pomiarowych oraz automatycznych stacji badawczych nie zawsze uwzględnia miasto Kętrzyn i jego rzeczywisty wpływ na środowisko.

Pomimo tych niedogodności, opierając się na dostępnych źródłach, stwierdzić należy, że miasto sukcesywnie realizuje założenia polityki ekologicznej państwa w szczególności kładąc bardzo duży nacisk na rozwój, modernizację infrastruktury technicznej i upowszechnianie świadomości ekologicznej lokalnej społeczności. Największe działania samorząd podjął i największy efekt osiągnął w gospodarce odpadowej rozbudowując oraz wyposażając system selektywnej zbiórki odpadów i skutecznie propagując zasady selektywnej zbiórki.

Jedynym sektorem, w którym nie podejmowano działań jest sektor „powierzchnia ziemi”. Wpisane do planu, w tym sektorze działania dotyczyły:

- 1) rolnictwa – nie są to zadania własne samorządu,
- 2) terenów zdegradowanych – nie występują na terenie miasta.

W przypadku zadań nie podejmowanych w innych sektorach przewiduje się ich realizację w dalszych latach w miarę potrzeb i dostępnych środków.